

діяльності, проходження різних видів практики, позааудиторної роботи.

Ефективність цього процесу зумовлена організацією комплексного та системного впливу різноманітних факторів в усіх видах діяльності, посиленням уваги до виховної роботи, яка має охоплювати всі сторони формування особистості майбутнього фахівця. Освітньо-культурне середовище, виступаючи соціокультурним фактором розвитку толерантності іноземних студентів, створює умови для трансляції культури, розвитку нової культури.

Таким чином, для формування міжетнічної взаємоповаги іноземних студентів як якості особистості, важливої для процесу соціалізації, необхідно: формувати культурологічні знання іноземних студентів, спираючись на особливості організації навчально-виховного процесу та освітньо-культурного середовища вищого навчального закладу у контексті діалогу культур; прищеплювати іноземним студентам знання про національні традиції, звичаї, народні промисли й особливості національної самобутності українського народу; формувати етнокультурну компетентність та кроскультурну грамотність як іноземних, так і українських студентів; реалізувати соціально-педагогічну програму формування міжетнічної толерантності, яка виступає складовою соціально-педагогічного супроводу соціалізації іноземних студентів в освітньо-культурному середовищі ВНЗ.

УДК 378.09:316.614.6

Вікторія Ігнат'єва

Тернопільській національній технічній університет імені Івана Пулюя, Україна

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ ЯК ОБ'ЄКТИВНА ОСНОВА ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Viktoriya Ignatyeva

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

TOURIST AND RECREATIONAL COMPLEXES AS AN OBJECTIVE BASIS FOR SOCIAL ADAPTATION OF FOREIGN STUDENTS

Постановка проблеми. Інтернаціональний характер сучасної освіти поряд з іншими завданнями, які стосуються організації учбового процесу, висуває завдання адаптації іноземних студентів до умов навчання та мешкання в соціально-культурному середовищі України. Адаптація представляє собою багатфакторний процес входження, розвитку та становлення особистості

студента-іноземця в освітньому просторі університету. В ході даного процесу іноземні студенти, що мають специфічні етичні та психологічні особливості, змушені переходити різного роду соціальні, психологічні та мовні бар'єри.

У зв'язку з цим питання соціальної адаптації іноземних студентів є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній і зарубіжній науковій педагогічній літературі приділяється досить багато уваги проблемам адаптації іноземних студентів до навчання у ВНЗ. Загальні проблеми педагогічного забезпечення адаптаційного процесу розглянуто в працях Г. Балла, Т. Землякової, М. Лукашевича, М. Махмутова. У дослідженнях А. Андрєєвої, І. Беха, Ю. Бохонкова, М. Вієвської, О. Прудської, В. Штифурак розглянуто педагогічні та соціально-психологічні аспекти адаптації студентів-іноземців і чинники, що на неї впливають. В дослідженнях М. О. Дудченко, А. Ф. Артеменко та інших вирішуються проблеми подолання мовного бар'єру. Проте незважаючи на значну кількість наукових праць питання використання туристсько-рекреаційних комплексів з метою полегшення соціальної адаптації іноземних студентів не вивчалися.

Постановка задачі. З огляду на сказане вище, дослідження туристично-рекреаційних комплексів Тернопільської області для полегшення соціальної адаптації іноземних студентів, є важливим завданням.

Виклад основного матеріалу Одним з механізмів, засобами якого може здійснюватись соціальна адаптація є духовна культура суспільства. З огляду на те, що культура несе в собі рекреативну функцію, ознайомитись з духовною культурою суспільства, а також задовольнити свої духовні потреби, трохи відволіктися від учбового процесу, поспілкуватися в неформальній обстановці і, нарешті, зміцнити взаємини можна у вигляді культурної програми, що може містити в собі екскурсії, відвідування музеїв, храмів, пам'яток природи, концертів, театрів, спортивно-оздоровчих заходів тощо.

Тернопільський регіон має великий туристсько-рекреаційний потенціал.

Говорять, що «краса перебуває в очах людини яка дивиться». Із цієї причини, автор не затверджує, що місця, про які мова йтиме нижче кращі, але вони, безумовно, заслуговують на увагу.

Одним з найцікавіших природних туристичних місць Тернопільщини є Джуринський водоспад, який носить не тільки пізнавальну та естетичну цінність, але й наукову. Це найбільший рівнинний водоспад України, висота якого 16 м. А в якості безкоштовного бонусу, поруч з водоспадом найромантичніші руїни в Україні - дві вежі Червоноградського замку.

Справжньою перлиною не тільки Тернопільщини, але й всієї України є природний заповідник «Медобори». Який славиться своєю красою і цілющими водами. Цю місцевість називають також Подільською Швейцарією. А «солодку» назву дано заповіднику, тому що ця місцевість просто рясніє медоносними рослинами.

Ознайомитися з Тернопільським краєм можна відвідавши музеї області, в яких представлено експозиції, що відображають природне багатство, історію, культуру та побут краю, де можна відкрити для себе щось нове, зрозуміти людей, які жили й творили тут у попередні епохи. Саме тому музеї Тернопільської області були включені автором до переліку туристично-рекреаційних комплексів, які можна відвідати.

З найдавніших часів невід'ємну частину панорами міста і області становили храми. Зовсім невеличка область - а за кількістю пам'яток архітектури мало поступається великій Львівській області. Саме на Тернопільщині збереглась найбільша кількість замків.

Автором було проведено дослідження привабливості для іноземних студентів об'єктів туристично-рекреаційного комплексу Тернопільської області. Метою дослідження був вимір об'єктів туристично-рекреаційного комплексу Тернопільської області, зокрема музеїв, храмів, замків, пам'ятників природи, а також печер і водоспаду по ступені їхньої привабливості серед студентів-іноземців 4 курсу, тобто серед студентів, які вже трохи адаптувались до соціально-культурного середовища України. Вибіркова сукупність склала 50 чоловік. Було проведено опитування, в інструментарій якого включена процедура ранжирування. Перший ранг відповідає найбільшій популярності об'єкта серед респондентів.

В табл. 1 представлені туристично-рекреаційні комплекси Тернопільської області, які автор вважає найцікавішими, і які були пропоновані студентам-іноземцям в якості можливих екскурсій, а також результати анкетування.

Опитування показало, що найбільш привабливим об'єктом студенти-іноземці вважають підземні гіпсові печери, на другому місці - Джуринський водоспад з, на третьому - заповідник Медобори.

Таблиця 1

Туристично-рекреаційні комплекси Тернопільської області

% п/п	Екскурсія	Ранг
1	Підземні гіпсові печери (Тернопільська область)	1
2	Екскурсія «Храми Тернополя» (Домініканський костел, Церква Різдва Христового; Церква Успіння пресвятої богородиці, Воздвиженська церква)	7
3	Екскурсія по Тернополю: Венеціанський дворик, Старе місто, пам'ятник Івану Франку, театральна площа, пам'ятник Данилу Галицькому, Пам'ятники сантехніку, невидимці й стільцю, пам'ятник Степану Бандері, парк імені Тараса Шевченка, Острів закоханих, Тернопільський замок, парк Топільче	11
4	Музей політв'язнів (місто Тернопіль)	4
5	Тернопільський краєзнавчий музей (місто Тернопіль)	13
6	Тернопільський обласний художній музей (місто Тернопіль)	5
7	Селище міського типу Вишнівець (Палац Вишневецьких (1720), Вознесенська церква, Кармелітський монастир (1640), Церква Різдва)	9
8	Місто Збараж (Збаразький замок (1620), Бернардинський монастир, Воскресенська церква, Спасо-Преображенська церква (1600), Водяний млин, Успенська церква, комплекс монастиря феліціанок	6
9	Селище міського типу Микулинці (Микулинський замок, Палац Потоцьких, Троїцький костел (1761), Пивзавод Бровар)	14
10	Місто Бучач (Ратуша (1751), Успенський костел, руїни Бучацького замку, Василіанський монастир, Покровська церков, Миколаївська церков, Краєзнавчий музей)	8
11	Місто Чортків (Чортківський замок, Нова Ратуша, Стара Ратуша, історичний центр Чорткова)	10
12	Заповідник Медобори	3
13	Місто Бережани (Бережанський замок, Бережанська ратуша-музей, Петропавлівський костел)	13
14	Джуринський водоспад (Тернопільська область)	2

Висновки. Знаючи про те, які туристично-рекреаційні комплекси є найбільш привабливими для іноземних студентів можна розробляти певні екскурсійні маршрути та готувати відповідний екскурсійний матеріал.